



**Republica Moldova**  
**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ**

**DECIZIE**  
**DE INADMISIBILITATE**

*a sesizării nr. 54g/2025*

privind excepția de neconstituționalitate  
a unor prevederi din articolul 311 alin. (1) din Codul de procedură  
penală

*(competența procurorului de a contesta cu recurs încheierea  
judecătorului de instrucție privind aplicarea sau neaplicarea, prelungirea  
sau refuzul de a prelungi durata arestării, privind liberarea provizorie sau  
refuzul liberării provizorii)*

CHIȘINĂU

3 aprilie 2025

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, Președinte,  
nei Viorica PUICA,  
dlui Nicolae ROȘCA,  
nei Liuba ȘOVA,  
dlui Serghei ȚURCAN,  
dlui Vladimir ȚURCAN, judecători,  
cu participarea dlui Dorin Casapu, asistent judiciar,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 26 februarie 2025,  
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,  
Având în vedere actele și lucrările dosarului,  
Deliberând la 3 aprilie 2025, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

## PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor articolului 311 alin. (1) din Codul de procedură penală, ridicată de dl avocat Dumitru Buliga, în interesele dlui Mihail Solonari, în dosarul nr. 16r-59/2025, pendinte la Curtea de Apel Centru.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dna Silvia Cecan, dl Denis Băbălău și dl Vitalie Budeci, judecători de la Curtea de Apel Centru, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

## ÎN FAPT

### A. Circumstanțele litigiului principal

3. În privința dlui Mihail Solonari a fost pornită o cauză penală pentru comiterea infracțiunii prevăzute de articolul 189 alin. (4) (*șantajul*) din Codul penal. Cauza penală se află la etapa urmăririi penale.

4. La 13 decembrie 2024, dlui Mihail Solonari i-a fost aplicat arestul preventiv pentru un termen de 30 zile.

5. La 31 decembrie 2024, procurorul a solicitat prelungirea arestului preventiv al dlui Mihail Solonari pentru un termen de 30 zile.

6. Printr-o încheiere din 9 ianuarie 2025, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, a admis parțial demersul formulat de procuror și l-a eliberat provizoriu sub control judiciar pe dl Mihail Solonari pe un termen de 30 zile.

7. Procurorul a contestat cu recurs încheierea Judecătoriei Chișinău.

8. În cadrul procedurii de recurs, dl avocat Dumitru Buliga a ridicat, în interesele dlui Mihail Solonari, excepția de neconstituționalitate a cuvântului „procuror” din articolul 311 alin. (1) din Codul de procedură penală.

9. Printr-o încheiere din 23 ianuarie 2025, completul de judecată a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor articolului 311 alin. (1) din Codul de procedură penală și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

## **B. Legislația pertinentă**

10. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

### **Articolul 25**

#### **Libertatea individuală și siguranța persoanei**

„[...]”

(4) Arestarea se face în temeiul unui mandat, emis de judecător, pentru o durată de cel mult 30 de zile. Asupra legalității mandatului se poate depune recurs, în condițiile legii, în instanța judecătorească ierarhic superioară. Termenul arestării poate fi prelungit numai de către judecător sau de către instanța judecătorească, în condițiile legii, cel mult până la 12 luni

[...]”

11. Prevederile relevante ale Codului de procedură penală, adoptat prin Legea nr.122 din 14 martie 2003, sunt următoarele:

### **Articolul 311**

Recursul împotriva încheierii judecătorului de instrucție privind aplicarea sau neaplicarea arestării, privind prelungirea sau refuzul de a prelungi durata ei sau privind liberarea provizorie sau refuzul liberării provizorii

„(1) Recursul împotriva încheierii judecătorului de instrucție privind aplicarea sau neaplicarea arestării preventive sau a arestării la domiciliu, privind prelungirea sau refuzul de a prelungi durata ei, privind liberarea provizorie sau refuzul liberării provizorii se depune de către **procuror**, învinuit, apărătorul său, reprezentantul său legal în instanța care a adoptat încheierea ori prin intermediul administrației locului de deținere, în termen de 3 zile de la data adoptării încheierii. Pentru persoana arestată, termenul de 3 zile începe să curgă de la data înmânării copiei încheierii.

[...]”

## **ÎN DREPT**

### **A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate**

12. Autorul sesizării afirmă că prin acordarea competenței procurorului de a contesta încheierile judecătorului de instrucție de refuz de aplicare sau de prelungire a arestării sau de eliberare provizorie sub control judiciar se încalcă dreptul persoanei la libertatea individuală și siguranță. Această ingerință nu este justificată de vreun scop legitim.

13. Mai mult, autorul excepției consideră că doar persoana arestată și apărătorul acesteia sunt subiectele care pot contesta cu recurs un mandat de arestare, iar din dispozițiile articolului 25 alin. (4) din Constituție și ale articolului 5 § 4 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului nu rezultă posibilitatea procurorului de a contesta cu recurs o încheiere de eliberare din arest.

14. În opinia sa, prevederile atacate contravin articolului 25 alin. (4) din Constituție și articolului 5 § 4 din Convenție.

### **B. Aprecierea Curții**

15. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

16. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul de procedură penală, ține de competența Curții Constituționale.

17. Curtea observă că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de avocatul unei părți în proces. Astfel, sesizarea este formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

18. Curtea notează că, deși în încheierea sa instanța de judecată a sesizat Curtea pentru controlul constituționalității prevederilor articolului 311 alin. (1) din Codul de procedură penală în totalitate, în sesizare autorul a criticat doar cuvântul „procuror” din textul articolului 311 alin. (1) din Codul de procedură, care presupune competența procurorului de a contesta cu recurs încheierea judecătorului de instrucție privind aplicarea sau neaplicarea arestării, privind prelungirea sau refuzul de a prelungi durata ei, privind liberarea provizorie sau refuzul liberării provizorii. Curtea nu poate să examineze prevederi care nu au fost criticate în sesizare. Mai mult, în prezenta cauză încheierea nu poate fi considerată o sesizare din oficiu, pentru că instanța nu formulează argumente proprii, ci se referă la argumentele din excepția ridicată de partea în proces (a se vedea, *mutatis mutandis*, DCC nr. 140 din 7 noiembrie 2024, § 16). Astfel, Curtea reține că obiectul excepției îl constituie cuvântul „procuror” din articolul 311 alin. (1) din Codul de procedură penală, așa cum a fost criticat de autorul sesizării.

19. Curtea observă că prevederile contestate nu au făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate prin prisma criticilor autorului sesizării.

20. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză în care se examinează recursul procurorului împotriva încheierii judecătorului de instrucție cu privire la aplicarea liberării provizorie sub control judiciar. Curtea admite că instanța de recurs va ține cont de normele contestate la examinarea cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

21. Curtea notează că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental. Astfel, Curtea va analiza, prin prisma argumentelor autorului sesizării, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental (a se vedea DCC nr. 156 din 5 decembrie 2024, § 20).

22. Autorul excepției susține că prevederile contestate sunt contrare articolului 25 alin. (4) (*libertatea individuală și siguranța persoanei*) din Constituție.

23. Cu privire la incidența articolului 25 din Constituție, care garantează dreptul la libertate individuală și la siguranță al persoanei, Curtea a menționat că scopul principal al dispozițiilor citate este de a proteja persoana împotriva lipsirii arbitrare sau nejustificate de libertate. Prin garantarea „dreptului la libertate”, articolul 5 § 1 din Convenție are în vedere libertatea fizică a persoanei (a se vedea DCC nr. 150 din 17 noiembrie 2022, § 18). Totodată, alineatul (4) teza a II-a din articolul 25 din Constituție îi garantează persoanei acuzate de comiterea unei infracțiuni dreptul de a formula în condițiile legii un recurs împotriva măsurii preventive „în instanța judecătorească ierarhic superioară” (a se vedea, *mutatis mutandis*, DCC nr. 176 din 13 decembrie 2022, § 21).

24. Curtea observă că norma contestată reglementează competența procurorului de a ataca cu recurs încheierea judecătorului de instrucție privind aplicarea sau neaplicarea arestării, privind prelungirea sau refuzul de a prelungi durata ei sau privind liberarea provizorie sau refuzul liberării provizorii.

25. Curtea nu vede în ce măsură norma contestată afectează dreptul persoanei la libertate și siguranță, garantat de articolul 25 din Constituție, pentru că exercitarea unei căi de atac de către procuror în cazurile menționate de legislator nu presupune aplicarea automată de către instanța superioară a unor măsuri preventive care ar implica consecințe mai drastice pentru persoană și nici nu exclude dreptul persoanei interesate de a contesta cu recurs încheierea judecătorului de instrucție. Mai mult, competența oferită procurorului de a contesta încheierile judecătorului de instrucție urmărește scopul protecției ordinii publice și a drepturilor victimelor infracțiunii, precum și scopul verificării legalității măsurilor dispuse de judecătorul de instrucție în fața unei instanțe ierarhic superioare (a se vedea articolul 312 alineatele (1) – (6) din Codul de procedură penală), în asemenea situații fiind binevenit un nou control judecătoresc.

26. În acest context, Curtea observă că legislatorul oferă acuzatului posibilitatea neîngrădită de a-și prezenta argumentele și pozițiile în fața unui complet de judecată (a se vedea articolul 312 alineatele (1), (3) și (4) din Codul de procedură penală).

27. Așadar, de vreme ce partea apărării are posibilitatea de a participa la ședința de examinare a recursului și de a-și prezenta poziția în apărare, Curtea constată că autorul sesizării nu a reușit să demonstreze în ce măsură prevederea contestată afectează dreptul persoanei la libertate și siguranță, garantat de articolul 25 alin. (4) din Constituție.

28. Prin urmare, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, pe baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

#### **DECIDE:**

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a cuvântului „procuror” din articolul 311 alin. (1) din Codul de procedură penală, ridicată de dl avocat Dumitru Buliga, în interesele dlui Mihail Solonari, în dosarul nr. 16r-59/2025, pendinte la Curtea de Apel Centru.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**Președinte**

**Domnica MANOLE**

*Chișinău 3 aprilie 2025*

*DCC nr. 41*

*Dosarul nr. 54g/2025*